

og for hvilket den nuværende Justitsminister var Ordfører. Dette Lovforslag er vel ikke saa godt som det af tidligere Justitsminister Klein indbragte Forslag — eller ikke saa frit, vil jeg hellere sige, thi om Godheden kan der jo altid disputeres — men det er dog betydelig mere vidgaende end det foreliggende Lovforslag. Jeg vil derfor bede saavel det eventuelle Udvalg som de ærede Forslagsstillere, om de ikke, naar man vil være saa nøjsom, vilde finde det bedre at vende tilbage til det engang af Landstinget med den nuværende Justitsminister som Ordfører vedtagne Lovforslag, thi det gaar som sagt betydelig videre. I hvert Fald vilde vistnok de ærede Forslagsstillere indrømme, at det er et Fortrin, at der i Almindelighed gives Frihed til at tage Syge under Behandling, naar det ikke drives som stadigt Erhverv. Altsaa forsaavidt som dette Lovforslag nu skulde være det endelige Resultat af de lange Forhandlinger, som have været førte i de 30 Aar, saa maa jeg rigtig nok sige, at det er tyndt, det er maager, det, som vi faae ud deraf, men det kan heller ikke være Forslagsstillernes Mening, at det skulde være saaledes. Det har i det Højeste været deres Mening, at det skulde være en lille Afskrivning, med hvilken man kunde slaa sig tiltaals i Diebliffet. Men vil man ikke slaa sig tiltaals hermed i Diebliffet, henviser jeg til det, som man maa antage, at den høitærede nuværende Justitsminister endnu vil vedkjende sig, som Noget, jeg betragter — og jeg tror, at ærede Medlemmer vilde gjøre det Samme — som et større Fremstridt end det, her foreslaas.

Gansen (Kingsløbing Amts 3die Valgkreds):

Der er, som allerede de to ærede foregaaende Lægere berørte, ført mange ordrige Forhandlinger om dette Spørgsmaal paa den danske Rigsdag, og der kan jo egentlig ikke komme ret meget Nyt frem, som ikke skulde have været sagt tidligere under disse lange og oftere gjentagne Forhandlinger. Men der er dog Et, der er vedblevet og er stadig tiltaget, og det er Trangen ude i Folket til at faae en Forandring i det paagældende Forhold. Der er virkelig en Trang tilstede, som paa mange Maader giver sig tilkjende. Det Nuværende, Bestaaende er vistnok sikkert i fuld Uoverensstemmelse med den Retsskiksskæbelse og den Frihedsskæbelse, som har gjort sig gjældende, og som man kun kan være glad ved har gjort sig gjældende, og Karakteren af den Modstand, der har været tilstede mod en Udvidelse af Friheden i den omhandlede Retning, har ogsaa netop været en saadan, at det allevegne har ligget klart for Dagen, at man ikke vilde gaa ind paa at anerkjende den Retsskiksskæbelse og Frihedsskæbelse, som Folket dog vistnok har, ligesom man jo ogsaa har søgt at afmale den Tilstand, som vil opkomme, naar man fik lidt mere Frihed, saa forstrækkelig og saa gref som vel muligt. Smidlevtid har det

dog stadfæstet sig ved den Frihed, som er tilstede i andre Lande udenfor Danmark, at Faren ved Frihed paa det omhandlede Omraade slet ikke har afstedkommet alle de mange Farer, man her har bildt sig ind vilde komme tilstede ved Friheden. Heller ikke kan man jo vel se bort fra, at Modstanden mod Friheden vel ogsaa har havt nogen Grund i en Betragtning, som ligesaa let gjør sig gjældende hos Læger som hos andre Menneffer, og jeg skal nævne den ved sit Navn: Det er Brødnid. Man ser jo meget ofte allevegne, at den Betragtning gjør sig gjældende hos Læger paa Landet, at de betragte en Udvidelse som Indgreb i det Næringsprivilegium, som den bestaaende Forsatning hjemler dem; men vi maa dog vistnok betænke, at Befolkningen ikke er til for Lægerne's Skyld, men at det Omvendte maa være rigtigt i dette Forhold, nemlig at Lægerne ere til for Befolkningens Skyld. Naar det nu var saa, at alle Kvalfalvere, som de nu engang kaldes, altid skadede de Folk, som de hjælpe eller tage i Kur, og at Lægerne altid hjælpe, helbrede de Folk, de tage i Kur, saa var der naturligvis fuld Berettigelse i denne Modstand mod Friheden; men Forholdet er vistnok et saadant, at der er mange daarlige Læger og mange dygtige Kvalfalvere, og naar nu altsaa en Mand, der ikke har studeret og taget Examen, ikke destomindre kan hjælpe sine Medmenneffer, vilde det være Synd og Uret mod ham og mod dem, der søge Hjælp hos ham, at han skal straffes for det Gode, han gjør, naar ikke samtidig Lægerne straffes for det Onde, de faa mange Gange ogsaa kunne afstedkomme. Vi maa heller ikke glemme, at der vistnok hører mere til at være en dygtig Læge end netop det at have kunnet pine sig igjennem en Examen; der hører vistnok ogsaa det til, som jeg vil betegne ved at kalde det en medfødt naturlig Begavelse, og den er sikkert ikke allevegne tilstede hos Lægerne, som den heller ikke allevegne er tilstede hos Kvalfalverne; det er sikkert og vist. Men den kan være tilstede, og der er mange Exempler, som let kunne bevise, at Kvalfalvere kunne hjælpe. Det beviser netop, at saadanne Kvalfalvere have en saadan medfødt naturlig Begavelse, som let erstatter, ialtfald tildels erstatter det Lillerte hos de examinerede Læger. Vi maa vist heller ikke se bort fra, at, uagtet der nu er mange Læger Landet over, saa er der endnu Egne i Danmark, hvor man har langt til Lægen, og hvor der let kan optræde det Tilfælde, at det navnlig for Fattigfolk vil være forbundet med megen Vanfærlighed, megen Besværlighed og saa store Bekostninger, at det netop for Fattigfolk ikke er til at overkomme at faae Hud efter Lægen, og naar da de fattige Folk henvende sig til en Skæ-Læge, som de har Tro til kan hjælpe dem, vil det, som sagt, være Uret og Synd at forbyde dem det i det Tilfælde, hvor den Uexaminerede er ifaand til at kunne hjælpe. Det er ganske vist, at det